

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 840 Lej.
Fél évre ... 420 Lej.
Negyed évre ... 210 Lej.
Havonta ... 70 Lej.

Hirdetések díjazása ...

Egyes szám ára ...
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 56 banival több

Olcsóbb lett

a kenyér. A mai napon Arad város ármezőgazdasági bizottsága fél lejjel le szállította a kenyér árát, ami természetes következménye annak, hogy a buza ára esik, sőt ahhoz képest, hogy a buza ára ma már nyolcadfélszáz lej körül van, nem is nagymértékű ez a lezállítás. Buza az idén bőszélesen termett mindenütt és a bő termés lenyomta a néhány hónappal ezelőtt még ezer-ezeregyszáz buzaárát közel harminc százalékkal. Románia nem tud külföldre szállítani nagy buzafölöslegéből, mert máshol is van bőven kenyérmaz és az árak folyvást lefelé tendálnak. Mintha egészséges folyamat indult volna mezővel az olcsóbbodással, amelynek azonban az a nagyon nagy baja, hogy nagyon szűk térre szorítkozik. Minden közgazdasági igazsággal ellenkezően, nálunk a buza árának esése nem vonja maga után a többi közszükségleti cikkek áresését, ami tisztán mutatja, hogy gazdasági életünk beteg. Míg a mezőgazdasági termelés produktumainál folyvást és nem is lassan mérséklődnek az árak, addig az ipari produktumok áralakulása ellenkezőleg emelkedést mutat. A paraszt munkájának eredménye és az ipari termelés között napról-napra nagyobb aránytalanság mutatkozik, aminek következményeként a falu népe a nagy termés ellenére is tartózkodik minden vásárlástól, mert a ruházódáshoz, földjének megműveléséhez szükséges ipari termékek árát nem tudja megfizetni. A falu nem hozza be pénzét a városba, mert nincs is pénze és így beáll a teljes krízis a városokban is, amelynek munkástömegei, tisztviselői amúgysem voltak jó vásárlók szerényességük miatt, a kereskedelem a tele raktárak mellett forgalom nélkül áll és napról-napra süllyed, vagyontalanodik. Minden szüksége megvan annak, hogy a kenyér és a ruha ára között levő nagy aránytalanság megszűniék, vagy legalább csak csökkenjen, de erre nincsen semmi remény. Gondolnunk sem szabad arra, hogy ezt az aránytalanságot a buzaárak mesterséges fölverésével kellene elérni. Ez — amellet, hogy eredménytelen kísérlet volna — csak a nemtermelő osztályok elkeseredését teremtené meg. Viszont a bérek mesterséges letörése pedig egyáltalán nem eszköz az ipari termékek árának csökkentésére, amelyet csak a mostaninál sokkal ökonomikusabb államgazdálkodás, észszerűbb vámpolitika, reálisabb adóztatási rendszer és nagyon sokkal tisztultabb közszellem mellett lehetne elérni.

Megkönnyítik a határátlépést. — Készül Vas Sándor dr. ünneplése. — Leszállították a hus és kenyér árát Aradon. — Arverést üztek ki Fekete Mihály ellen. — Aradi uricsalád életveszedelemben. — Háborúság egy végrendelet körül. — Ejszakai rabló-támadás Aradon. — Halált kérnek Márffy József fejére. — Meghíusult rablógyilkosság

A Magyar Párt tárgyal a munkássággal

Sándor József nyilatkozata. — Az állampolgársági felebvezések.

(Cluj—Kolozsvár, november 10.)

A Magyar Párt központi hivatalában ma délelőtt egy szociálista küldöttség jelent meg, hogy tárgyalást folytasson a közszéki választáson való együttműködés kérdésében. Beavatott körök valószínűnek tartják, hogy a két párt között létrejön a megállapodás.

Ma reggel Kolozsvárra érkezett a belügyminiszterium rendelete, amely szerint az állampolgársági ügyekben a felebvezések az egész hó folyamán beadhatók. Az állampolgársági hivatal vezetője tudósítónknak kijelentette, hogy a rendelet nem vonatkozik a felebvezés alatt álló ügyekre.

Sándor József kamarai képviselő,

a Magyar Párt alelnöke ma nyilatkozott a legutóbbi parlamenti beszéde nyomán keletkezett problémákról. A képviselő nyilatkozatában kijelenti, hogy téves tudósítás látott napvilágot beszédének befejező részéről. Beszédének befejező része szó szerint a következőképpen hangzik: "En most már nem a Magyar Párt, hanem a magam nevében kiáltom: Éljen az egyesült ellenzék! Bejező kijelentésemet nem is a szónoki lemevényről, hanem annak lépcsőjéről tettem meg. — mondja Sándor József. — A Magyar Párt programján állok, annak tagja és alelnöke vagyok. A program alapján, pártom nevében mondtam el beszédemet.

Milliókra menő új jövedelmet szerez Arad.

A városban szedett megyei illetéket magának követeli a város vezetősége. — Otmillió lejt tenne ki az újabb bevétel.

(Saját tudósítónktól.) Arad város tanácsa erőteljes akciót indított most olyan új jövedelmek megszerzésére, amelyek a város bevételeit évenként milliókkal gyarapítanák, ha erre a minisztertől megkapja a fölhatalmazást. Történnék pedig ez az emelkedés anélkül, hogy a város új bevételi forrása újabb megterhelést jelentene a közönségre. A városi tanács foglalkozott ma azzal a már egyezben fölvetett tervvel, amely arra törekszik, hogy a vármegye részére Aradon beszédendő pótdókat a város háztartásának fedezésére engedje át a miniszter. Az adótörvények ma a város jövedelmét úgy emelik, hogy a mezőgazdasági tulajdonokra kivetett állami egyenes adók három százalékát, a beépített területek adójának hat, a kereskedők és iparosok adójának három és a professzionális és egyéb jövedelmük adójának három százalékát a városnak engedi át az állam, ami a városnak évenként mintegy hétévmillió lejt jövedelmet jelent. A vármegyének is juttat az adókból a törvény és pedig a mezőgazdasági tulaj-

donok egyenes adójából öt százalékat, a beépített tulajdonok adójának, valamint a kereskedők és iparosok adójának két-két százalékát, az egyéb jövedelmek adójának egy százalékát adja a vármegyének. Ezt a jövedelmet a vármegye az Aradon fizetett adók után is megkapja és Arad város tanácsának most az a Kérése, hogy az Aradon beszédett adók után ezeket a százalékokat ne a vármegye, hanem a város kapja meg. A kormány egyezben már megtagadta ennek a kérésnek teljesítését, de most a városi tanács fölterjesztésében hivatkozik arra, hogy a január elsején életbelépő új közigazgatási törvény a leghatározottabb formában való municipális városnak mondja Aradot, amelynek semmi kapcsolata a vármegyével nincs és így a törvényhatósági kiadások fedezésére az államtól járó adópercenetek most Arad törvényhatóságát illetik. A városházán számítanak rá, hogy ez indokok alapján most már a kormány is elfogadja a város álláspontját és így ezen a címen mintegy ötmillió lejjel emelkedni fog a város bevétele.

Kormányra készül a nemzeti párt

(Bucuresti, november 10.) Măniu Gyula kihallgatása után a legnagyobb meglepéssel nyilatkozik a politikai helyzetről. Biztosra veszik, hogy vagy a nemzeti párt, vagy pedig a nemzeti s a parasztpártok rövid időn belül megkapják kormányalakításra szóló megbízatásukat. — A nemzeti párt és a parasztpárt disszidensei hosszabb tárgyalás után megállapodtak a néppárttal való együttműködésben. A disszidensek nevében Stanisteanu parasztpárti disszidens a kamara legközelebbi ülésén deklarációban közli a megállapodást.

Izgalmak Belgrádban az olaszországi fascista-zavargások miatt

Belgrádból táviratozzák: A szkopstinában a triezsti fascista zavargások miatt interpellációkat intéztek a kormányhoz, amelynek nevében Năncsics külügyminiszter válaszolt az interpellálóknak. Kijelentette, "hogy a zavargások nem kizárólag szlovének és horvátok ellen irányultak, hanem előkelő olasz polgárok házait is megtámadták. A tüntetések Mussolini határozott tilalma ellenére történtek és az olasz kormány el is rendelte a vizsgálatot, amelynek eredményeképpen már huszonhat fascistát letartóztattak. A jugoszláv kormány Olaszország belső ügyeibe nem avatkozhatik bele és ezek a tüntetések is belügyet jelentenek. Jugoszlávia békére vágyik és kárhózzat minden zavargást. A külügyminiszter végül hangoztatta még, hogy Jugoszláviát barátságos szerződés köti Olaszországhoz.

Bucuresti diáksága tüntet egy szindarab ellen

(Bucuresti, november 10.) A Regina Maria színház igazgatósága tegnap este tüntetést tartott a „Aristi Frante” című drámájának bemutatását. Az előadás megkezdése előtt több tagból álló diákcsoportok lepték el a színház nézőterét és a szerző ellen tüntetve, közölték az igazgatóval, hogy minden eszközzel megakadályozzák a darab előadását. Ezután sípokkal és kereplőkkel óriási zajt csaptak. A színház igazgatósága, miután szépszerével nem tudta a diákokat távoztásra bírni, rendőri karhatalmat kért, amelynek nagy munkájában került, amíg a tüntetőktől a színház nézőterét megtisztította. Az előadás egy óras késéssel vette kezdetét. A diákok azért tüntettek Herz ellen, mert szerintük a német megszállás alatt hazafiainak viselkedett.

Az erőszakos halál faluról szedi áldozatait.

**Öreg emberek dobják el maguk-
tól az életet.**

(Saját tudósítónktól.) A lapok hasábjain az utóbbi időben gyakran olvastunk olyan öngyilkosságokról, amelyeket 50—60 év körüli, többnyire falusi emberek követnek el. Az öngyilkosságok statisztikája azt mutatja, hogy az idegileg jobban igénybevett és kevésbé biztos egzisztenciájú városi ember hamarabb dobja el magát az életet. Annál meglepőbb és korcsejtő tünet, hogy a boldog falusiak is neheznek kezdik érezni az eddig egészségesnek, nyugodalmasnak tartott falusi életet. A legutóbbi falusi öngyilkosságok csaknem minden esetben anyagi okok miatt történtek és említésre érdemes, hogy az életuntak többnyire idősebb emberek, akik már kifáradtak az egyre nehezebbé váló életharcban. A garabiai csendőrség ma újabb öngyilkosságról tett jelentést az aradi ügyészségnek: Halmasan Pável 56 éves zsilcai lakos tegnap délután lakásának padlásán felakasztotta magát. — Hozzá tartozói holtan találták rá, amint a szénapadiás gerendázán függött. Halmasan jómódú gazda volt évekkel ezelőtt, de lassanként teljesen tönkrement, ami annyira elkeserítette, hogy rászánta magát a végzetes tetre. Az aradi ügyészség engedélyezte a szerencsétlen ember eltemetését.

Háborúság

egy végrendelet körül.

**Ki készíthet pénzért okmányokat.
— Érdekes elvi vita az aradi tör-
vényszéken.**

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes elvi jelentőségű perben hoz ítéletet az aradi törvénytörvény-szék polgári tanácsa december 8-án. Az ügy maga ez: Nica János kisiratosi községi jegyző pert indított Kása János gazdálkodó ellen, mivel neki végrendeletet készített és ezért a kért 13.600 lej honoráriumot nem fizette ki. A gazdálkodó azzal védekezett, hogy ő nem adott a jegyzőnek megbízást a végrendelet elkészítésére, csupán tanácsot kért tőle. Ma tárgyalta az ügyet az aradi törvénytörvény-szék s a tárgyaláson dr. Höflich Béla aradi ügyvéd érdekes kérdést vetett fel. A Florescu-féle ügyvéd törvény egyik paragrafusát ugyanis megtiltotta, hogy ügyvéd, vagy közjegyző kívül bárki készíthessen pénzért okiratot, viszont az aradi megyei közigazgatási hatóságok rendeletet adtak ki, amelyben szabályozták azokat az összegeket, amelyeket a jegyzők kérhetnek valamilyen okirat elkészítéséért. Amikor a vármegye e rendeletet kiadta, a Florescu-törvény még érvényben volt, tehát a jegyzőknek nem volt megengedve, hogy okiratot készíthessenek pénzért. E kérdés tisztázását kérte Höflich dr. a bíróságtól. Az elmentet ügyvédje előkor kijelentette, hogy nem él a szólás jogával, hanem ennek a jogi kérdésnek az eldöntését az aradi bíróságra bizza. A bíróság a felek eskü alatti kihallgatását rendelte el s egyben a tárgyalást december 8-ára tűzte ki. Amikor elmentet, hogy jelen

esetben melyik az irányadó, a törvény, vagy a közigazgatási hatóságok rendelete. Az ítéletet általános érdeklődéssel várják

aradi jogász körökben és mivel több ilyen tárgyat per folyik az aradi törvénytörvényen, a bíróság döntése elvi jelentőségű lesz.

Amerika engedje el a háborus adósságok egy részét.

(Washington, november 10.) A román és olasz delegációk Amerikába érkezésével kapcsolatban a munkásszövetség kiáltványt adott ki, amelyben a nemzetközi béke megvalósítása és fenntartása érdekében azt javasolja, hogy az amerikai kormány a háborus adósságok egy részét engedje el.

Halált kérnek Márffy József fejére.

**Elhangzottak a budapesti bombapörben a vád- és
védbeszédek. — Márffy súlyos vádakkal illette mind-
azokat, akik terhelően vallottak ellene.**

(Budapest, november 10.) A Márffy-féle bombamerényvétel ügyében a táblai tanács befejezte a tanúkihallgatásokat és ma már a vád- és védőbeszédekre került a sor. A tanúkihallgatások során két igen súlyos terhelővallomás hangzott el Márffy József ellen, de Márffy is vádaskodott s nemcsak koronatanuit, hanem a vizsgálat vezetőit is súlyos gyanúsításokkal illette. Kihallgatták Huszár Jánost, a kilencedik kerületi ébredők gondnokát, aki személyesen ismeri a vádlottakat és mint fizetéses alkalmazott, minden este a pártkörben tartózkodott. Az elnök emlékeztető szavaira kijelentette, hogy Szász Józsefet és Marosit látta a kör helyiségében a merénylet idején, de Márffy nem. Arra határozottan emlékezik, hogy másnap Márffy a „Nép” című újsággal a kezében feljött az ébredők helyiségébe és újságot, hogy tegnap felrobbantották az Erzsébetvárosi Kört. A vész-bíróságrol nem tud semmit és a mikor a tagjegyzékre került a sor, Márffy közbeszólt:

— Schweinitzer kapitány ennek a könyvnek az adatait is meg-hamisította!

— Nem szabad gyanúsítani! — szölte rá Nyirő elnök.

A koronatanu terhelő vallomása.

Ezután az előadó bíró a cseh követség ellen tervezett merényletnek és a 10-es bizottság fenyegető leveleinek ügyét ismertette. Az előadás befejezése után Nyirő elnök ismertette Márffy József egy beadványát, amelyben az ébredővezér felhívja a tábla figyelmét arra, hogy Hetényi Imre főkapitányhelyettest följelentette sikkasztásért, Schweinitzer József rendőrkapitányt rágalmozásért, becsületsértésért és közokirat hamisításért, Hetényit és Schweinitzert pedig együttesen hamis tanulás és hamis vád miatt. De büntető feljelentést adott be Kiss Ferenc ellen, valamint feljelentette Sebestyén Ferencet és Elek Hugót is, szóval mindazokat, akik ellene vallottak. Az elnök ezután Kiss Ferencet hallgatta ki, aki elmondotta, hogy Nesz Károly vitte fel őt az ébredőkhoz és a cseh-szlovák követség ellen tervezett merénylethez szükséges ekrazitot Varga Ferencről vásárolták. Márffy József volt az, aki felbujtotta őt a merénylet elkövetésére és vele a legrészletesebben megbeszélte azt. Ekkor Márffy szökhittotta az elnök az emelvény elé, aki elmondotta, hogy Nesz mutatja be neki Kiss Ferencet, de egyben arra is felhívták a figyelmét, hogy Kiss Ferenc kémgyanus. Kiss elmondta neki, hogy Amerikába

akar utazni és még gyűlölés árán is pénzt akar ehhez szerezni. Mérgesített tüket kért tőle, amelyeket ő tintába mártott.

Márffy vádjai Kiss Ferenc ellen.

— Kiss, hogy pénze legyen, — folytatta vallomását Márffy, — azt tervezte, hogy felrobbantja a pécsi gyorsvonatot. Le is utazott Pécsre helyszínt szemlét tartani. Azt mondta, hogy a vonaton ugyanis csak gazdag zsidók utaznak, a robbantás után a megsebesült és meghalt gazdag zsidókat ki fogja fosztatni. Amikor ezt meghallottam, utasítást adtam Vargának arra, hogy rögtön vegye vissza Kisstől az ekrazitot, nehogy Kiss a pécsi gyorsvonatot felrobbantassa. Nem igaz, hogy Varga a csehszlovák követség felrobbantására adta volna az ekrazitot. Kissnek minden áron pénz kellett és így jutott el Hetényihez is. Kiss különben levelet írt nekem a fogházba. — folytatta Márffy — kért, hogy bocsássak meg neki, ne haragudjak rá és adjak neki ötmillió koronát, hogy a szabadon bocsájtásához szükséges kauciót letehesse.

Halált Márffy fejére.

A tanúkihallgatások befejeztével Kehler ügyész belefogott vádbeszédébe, s azt a következő szavakkal kezdte meg:

— Az ország népének óhaját akarom kifejezni akkor, amikor azt kérem, hogy állítsak helyre a jogrendet és büntessék meg a bűnösöket. Kétségtelen, hogy az összes bombamerényvétel egy kéz irányította. A vádlottak titkos társaságot alakítottak, amelynek vezetője Márffy volt, aki szuggesztív erejével, terrorisztikus felépítésével és intelligenciájának fel-sőbbségével uralkodott a társai fölött. Marosi kihallgatásakor pontosan lerajzolta a bombát. Radó pedig a helyszíni szemle során egyenesen a fűtőtest mellé lépett, amely mögött a bomba felrobbant. Ezek a körülmények is kétséget kizáróan igazolják, hogy a helyzettel tisztában kellett lenniük. Márffy ugyan tanukkal bizonyítja, hogy a rendőrségen megverték, csak hogy tanuink szavahihetősége erősen kétséges. Az való, hogy az Iparbank egyik tisztviselője azt vallotta, hogy a bűntény elkövetésekor Márffy a bankban tartózkodott, ez azonban nem szól a bűnössége ellen. Márffy mellett szólna a sürgönykönyv bejegyzése is, de miképpen az elfogottak levelezhettek a börtönben, éppennyug a sürgönykönyvet is becsempészhették. Majd részletesen felsorolta azokat az adatokat, amelyek Márffy bűnösségét

bizonyítják. Vádbeszédének végén halált kért Márffyra. Ezután Dániel Sándor, Márffy védője beszélt.

Magyarország hódol

**Széchenyi István emlékének
Nagyaránvt ünnepek a buda-
pesti Széchenyi-szobor előtt.**

(Budapest, november 10.) Csunya időben, szakadó esőben ünnepezték meg Budapesten gróf Széchenyi István emléketét. Az eső dacára óriási tömegek vetek részt a szabadban lezajlott ünnepi aktusoknál is és fegveimezetten vonultak el azokon az utvonalaikon, amelyeket a rendezőség jelölt ki. Lobogódiszben pompázott az egész főváros és a templomokban ünnepi istentiszteletet mondtak. A Bazilikában dr. Csernoch János bibers-hercegprímás, a Kálvin-tér, református templomban Ravasz László püspök, a Deák-téri evangélikus templomban Raffay Sándor püspök és a Koháry-uccai unitárius templomban Józsa Miklós püspök végezte az ünnepi szertartást. Az istentisztelet után a tömeg menetben vonult az Országház-térre, a menet élén díszruhás rendőrök haladtak, oldalt szintén rendőrök alkották a sorfalat. A zászlódiszben álló országház főlepcsőjének terraszán helyezték el a színpont emelvényét, amely mellé mikrofon és megafonkészüléket szereltek, hogy a hatalmas tér legtávolabbi részein is hallani lehessen az ünnepi beszédeket. Az emelvény körül sorakoztak az előkelőségek, szemben a Ludovika díszszázada és egy rohamsisakos gyalogdicszszázad, a vitézek, a levéltár, a cserkészek, a Széchenyi Szövetség és számos más egyesülés tagjai táblák és zászlók alatt. Tíz órakor egy a Dunán cirkáló örhajóról 21 ágyulövés jelezte az ünnepség kezdetét. A Dalos Szövetség énekszámait nyitották meg az ünnepet, amelynek során az első honvéd gyalogezred zenekara eljátszotta Fricsay Richárd zeneigazgató vezényletével a Szózatot, a Hunyady-nyitányt és a Rákóczi indulót. Az országház előtt Schandl Károly államtitkár, a Széchenyi ünnep bizottságának elnöke mondott ünnepi beszédet, mely után az ünneplő közönség a Ferenc József-térre, gróf Széchenyi István szobra elé vonult. A teret oszlopok, díszes címerek, a száz esztendő elbétét jelző 1825—1925. felirású táblák és magyar trikolorok öveztek. Itt az ünnepi beszédet dr. Sipőcz Jenő polgármester mondotta, mely után ismét megszólaltak a dunai országház ágyai, amelyek mindaddig dörögtek, amíg a koszorukat egyenként el nem helyezték a szobor talapzatán. — Elsőnek Horváth Miklós kormányzó, majd a királyi hercegek, gróf Bethlen István minisztereink, Scitovszky Béla a nemzetgyűlés elnöke, Mayer János földművelésügyi miniszter, dr. Ripka Ferenc főpolgármester, a törvényhatóságok s a társadalmi egyesületek helyezték el koszorúikat. Az ünnepségeken gróf Széchenyi Viktor és Sándor képviselték a Széchenyi-ünnepségeket.

Leszállították a

Aus és kenyér árát Aradon
Drágább lett a tej. — Az új maxi-
mális árak.

(Saját tudósítónktól.) Az ár-
vizsgáló bizottság ma délelőtt
Robu János dr. főpolgármester
elnöksége mellett ülést tartott,
amelyen az erre a hónapra érvé-
nyes maximális árakat állapította
meg. A bizottság számolt a ter-
ményáraknak az utóbbi napokban
förtémt csökkenésével és avval,
hogy az állatárak a tél közeled-
tével növekedő kínálat miatt némi
esést mutatnak. Ennek megfelelő-
en az ármegállapító bizottság az
olcsóbb lisztféléket és a kenyér,
valamint a hus árát egy-két lejjel
leszállította. A tej árát egy lejjel
fölemelte a bizottság, valamint a
fürdő árát is. A barna kenyér és
a barna kenyérhúst árát külön-
ként 9-ről, 8.50 lejre, a félbarna
kenyér és a liszt árát 12 lejről
11.50 lejre szállította le a bizott-
ság. A lisztárak malomban nagy-
ban való vásárlásnál érteendőek. —
A husárak a következők: a mar-
hahúst kilogrammonként 34—36
lejről leszállították 32—34 lejre,
a sertéshúst 46 lejről 44-re. — A
vendéglői árakat változatlanul
hagyták, míg a fürdő árát 35 lej-
ről 40-re emelték föl. — Emelke-
dett a tej ára is. Az ugynevezett
parasztej a piacon 6.50 lej, ház-
hoz hordva 7 lej, az uradalmi
tej 8.50, az Aradi Tejcarnokban
9 lej, a Corvin tejcarnokban pe-
dig 8.50 lej literenként. Az új
árak a holnapi nappal lépnek ér-
vénybe.

Meghiúsult rablógyil- kosság.

A budapesti rendőrség leleplezett
egy gyilkosságra szövetkezett
bandát.

(Budapest, nov. 10.) Katona
Rezső budapesti kereskedő tegnap
este a Kaplony-uccán haladt ha-
zafelé, amikor egyszerre hangos
veszekedésre lett figyelmes.
Látta, amint egy férfi arcul ütött
egy nőt. A nő pedig a pofozás után
sirva fenyegetődzött:

— Pista, megkeserülöd ezt!
Feljelentelek, hogy a Józsival
együtt meg akarjátok ölni a libás
asszonyt. A pofozkodó férfi, ami-
kor a kereskedőt észrevette, el-
szaladt. A nőt pedig a kereskedő
karon fogta és felvitte a rendőr-
ségre. Itt a nő elmondotta, hogy
öt Györgydeák Irénnek hívják és
közölte a rendőrséggel, hogy Ka-
mut István nevű barátja szövetke-
zett Végh Józseffel és Sánta-Sza-
bó Józseffel, hogy az Erzsébet-
körut 1. szám alatt lakó libásas-
szonyt megölik és kirabolják.

A detektívek ma elmentek a
nővel az Erzsébet-körut 1. szám
elé. Alig várkoztak pár percig,
mikor feltűntek a ház körül a
gyilkosságra készülő emberek
alakjai. A detektívek lefogták a
véres terv végrehajtására készült
embereket és a rendőrségen elő-
állították őket. A vallatos során
Kamutnál egy hatmiliméteres for-
gópisztolyt, ezenkívül egy hosszú
és széles konyhakést találtak. A
három férfi bevallotta, hogy való-
ban készülték a gyilkosságra.

Kommunista-összeesküvést lep- lezték le Nagybányán.

(Bucuresti, november 10.) A sziguranca Nagybányán nagyafá-
nyu kommunista összeesküvést fedezett fel. Eddig 12 kommunistát
letartóztattak, akik manifesztumokat terjesztettek.

Aradi uricsalád életveszedelembe.

Egy megvadult ló elragadta Covacevici gáji előljáró
fogatát.

(Saját tudósítónktól.) Ma este
fél kilenc tájban igalmas jelenet-
nek voltak tanúi az aradi város-
háza körüli járókelők. Covacevici
Iván, arad-gáji előljáró magánfo-
gata a kulturpalotától elindult,
hogy Popescu csendőrfőhadna-
gyot és családját az állomáshoz
vigye. A kocsiban Popescu fő-
hadnagyon kívül felesége, aki kü-
lönben Covacevici előljáró huga,
annak 3 hónapos csecsemője és
a cselédleány ültek. Alig haladt az
egylovas hintó néhány lépést, az
egyik oldalrud eltört és a rud
roncsai a jövéri ló lábait megse-
beztek. Ettől — a városháza előtt
— a ló megvadult és magával ra-
gadta az utasokkal telt kocsit. A
következő pillanatban a kisülé-
sen ülő cselédleány kibukott és sikol-
tozva terült el a kövezeten. Po-
pescu főhadnagy, hogy a szágul-
dó lovat megfékezze, kiugrott a
kocsiból, de ugrás közben a kard-
jában megbottlott, elesett és a ló
széületes gyorsasággal ragadta
tovább a kocsit, amelyben Po-

popescu hálalós aggodalommal
szorította magához apró gyerme-
két.

A Városháza-téren végigszá-
guldó kocsit mögött, sőt a kiálto-
zásokra előtte is nagy tömeg ve-
rődött össze, de senki sem akadt,
aki a megvadult ló elé mert volna
kerülni. A hintó már a Strada
Cosbuc (Wessélyi-uccában) ro-
bogott, amikor Marjai Bálint ko-
csisnak sikerült a lovat néhány
másodpercre lassabb tempóra
kényszeríteni. Ezt az időt hasz-
nálta fel Popescuné arra, hogy
csecsemőjével a karján kiugorjék
a kocsiból. A megvadult ló azután
továbbragadta a most már üres
kocsit, de az ügyes kocsis néhány
perc múlva győztes maradt a
szörnyű küzdelemben és végleg
megfékezte a megvadult állatot.

Az izgalmas kocsikaland igen
szerencsésen végződött, mert a
cselédleányon kívül, aki a fején
szenvedett könnyebb sérüléseket,
a kocsit utasainak — az ijedség-
től eltévelyedve — semmi bajuk
sem történt.

Megkönnyítik a határátlépést.

**Konferencia kezdődik Románia és Magyarország kö-
zött. — Román-magyar kereskedelmi szerződés készül**

(Bucuresti, november 10.) No-
vember 16-án kezdődik az a ro-
mán—magyar konferencia, amely
a határátlépés megkönnyítésével
foglalkozik. A konferencia célja,
hogy a határon történő láttamo-
zás és csomagvizsgálat idejét meg-
rövidítse.

Bucuresti jelentés szerint Ro-
mánia és Magyarország között
rövidesen megkezdődnek a tár-
gyalások a háborúelőtti adósságok

rendezéséről. A Kormány Negrea
kolozsvári egyetemi tanárt dele-
gálta a bizottságba, aki ma hosz-
szabb megbeszélést folytatott Bra-
tianu Vintilával. — Weisz Fülöp,
a Pesti Magyar Kereskedelmi
Bank elnökgazgatója, aki jelen-
leg Bucurestiben tartózkodik, ma
délelőtt megbeszéléseket folyta-
tott Tancred Constantinescu ke-
reskedelemügyi miniszterrel a ro-
mán—magyar kereskedelmi szer-
ződés megkötéséről.

Bombamerényletet követett el egy orosz kém.

Pokológépet robbantott fel Galacban, hogy a támadt
zürzavarban elmenekülhessen.

(Galati, nov. 10.) Tegnap a
galaci rendőrség szinte páratlan
hajszát folytatott egy orosz kém
után, aki a moszkvai internacio-
nális romániai megbízottja volt.
Néhány nappal ezelőtt egy Taucci
Simion nevű, a 11-ik gyalogezred-
ben szolgáló katonára, aki már hosz-
szabb idő óta az orosz kémszol-
gálat egyik embere, ajánlatot tett
az ezredben szolgáló egyik sza-
kaszvezetőre, ha katonai iratokat
és terveket juttat a kezére, igen
szép jutalomban részesíti. A sza-
kaszvezető úgy tett, mintha bele-
menne a vásárba és megegyeztek
abban, hogy az iratokat a Bala-
bán-korcsmában, amely a Strada
Romanan van, át fogja adni egy
civilnek, aki Taucci Simion tár-
sa. Déután öt órakor volt a talál-
kozás. A szakaszvezető előre beje-
lentette a divízió hadbírójának
és a térparancsnokságnak, ahon-
nan két hadnagyot és a sziguran-

ca-szolgálat két tisztjét rendelték
ki a korcsmába. Néhány perc
múlva a tiszték megérkezése után
megérkezett az a civil is, akinek
át kellett volna venni az iratokat.
A tiszték le akarták tartóztatni,
azonban Taucci Simion közkato-
na a zsebéből egy kézibombát vett
ki és a szoba közepére dobta. A
bomba robbanása borzalmas volt
és a legnagyobb pánikot okozta.
Igy történhetett meg, hogy az a
civil-kém, akinek át kellett volna
venni az iratokat, elmenekült. A
tiszték és a sziguranca-ügynökök
is súlyosan megsebesültek. Meg-
sebesült Taucci Simion is, akít le-
tartóztattak. Azonnal megkezdtek
a nyomozást és az éjszaka folya-
mán Galactól néhány kilométer-
nyire sikerült letartóztatni egy
Filip Rosicenco nevű orosz ügynö-
köt. A hatóságok széleskörű nyo-
mozást indítottak, hogy a kémek
büntársait is leleplezhessék.

Testamentum

amely négy kötetből áll.
Angol nagykereskedő különös vég-
rendekezése.

(London, november 10.) Nagy
gondot okoz az örökösödési bíró-
ságnak egy végrendelet, amely-
nél szövevényesebb aligha volt
eddig a világon. Husz évvel ez-
előtt hunyt el egy londoni nagy-
kereskedő, aki 20.000 font vagyont
hagyott özvegyének, aki két évti-
zeden keresztül ügyesen folytatta
az üzletet és ezt a vagyont még
gyarapította. Azóta azonban nap-
ról-napra irta végrendeleteit. Min-
den vagyontétele befoglalt a
testamentumba, katalogusokat csa-
tolt egyes intézkedéseivel, hogy
kinek mi jár az ő halála után, régi
hagyományozást módosított, má-
sokra irta át s így az évek során
annyira felgyűlt a sok irás, hogy
az özvegy kötetekbe foglalta vég-
rendelezését. Most, hogy meg-
halt, négy testes kötet maradt
utána sűrűn teleirt oldalakkal.
Ugy köttette össze végrendeletét,
hogy a két kötet egyenként 702, a
másik két kötet külön-külön 406
oldalt tartalmaz.

Repülés a föld körül tizenöt nap alatt.

Egy olasz repülő sikere.

(Róma, nov. 10.) Pinedo olasz
kapitány — akít ma soron kívül
ezredessé léptettek elő — megér-
kezett Rómába világkörüli repülő
utjáról. Pinedo ezredest leszállá-
sakor tomboló lelkesedéssel üdvö-
zölték. A megjelentek közt volt
Mussolini miniszterelnök is, to-
vábbá a polgári és katonai ható-
ságok fejei is; a diplomáciai tes-
tület tagjai és a hazafias egyesü-
letek képviselői. Mussolini átölelte
Pinedót és a maga automobíljába
ültette, amellyel az óriási tömeg
szünetlen ujjongása közben a Chi-
gi-palotába hajtottak. Mussolini
megjelent Pinedoval az erkélyen
és beszédet mondott, amelyben a
világkörüli repülőt igazi olasznak
nevezte, még pedig az igazi fas-
cisták sorából. Az ilyen emberek
memzedeke bizonyosságot tesz a vá-
lág előtt arról, hogy Olaszország
van.

Pinedo ezredes a miniszterel-
nök felé fordult és így beszélt:

— A repülőgépet, amelyet ön
ránk bízott, visszahoztam önnek,
máután 370 óra alatt 55.000 kilo-
métert tettünk meg, visszahoztam
ugyanabban az állapotban, mint a
milyenben az ön kezéből átvettük.
Boldog vagyok, hogy önnek je-
lenthetem Olaszországnak ezt az
új diadalát.

Pinedo szavai után megismét-
lődött a tetszés. A várost fellobo-
gították és kivívagították.

— Agoston Péior özvegye hiva-
talanok lesz Budapesten. Budapest-
ről jelentük: Tegnap délelőtt Bu-
dapestre érkezett a Párisban nem-
rég elhunyt Agoston Péter özve-
gye, aki annak idején, amikor a
szovjet kormány kicserélte a ha-
láraitelt férjét, önként követte
száműzetésbe. Most, hogy a férje
meghalt, visszament Magyaror-
szágba és Budapesten szándéko-
zik megtelepedni. Agostonné, aki
teljesen vagyontalan és négy
nyelven beszél, egy magánvállal-
atnál helyezkedik el, ahol levele-
zőként fogja megkeresni kenyerét.

BERLIN MÚLAT.

SZABAD A TÁNC. — A POTSDAMI GRÓFNŐ. — AZ ÖRÖK ASSZONY. — FEDÁK SÁRI TABLÁS HÁZA.

(Berlin, nov. 10.) A legújabb Berlinben, hogy szabad a tánc. Eddig hetenként csak kétszer volt szabad nyilvános helyeken, a nagy szállók aranyozott termeiben a táncnak hódolni, mert a hatóság úgy vélte, hogy a mai szomorú gazdasági viszonyok közepette éppenséggel nem szükséges mulatni. Akinek azonban a tánchoz valamilyen hivatásos köze van, az ellenkezőt hangoztatta. Miért kizáróan szerdán és szombaton, miért nem kedden és pénteken is, ha valakinek úgy tetszik? Vasárnapról nem is szólva. A szállótulajdonosok már hónapok óta jelentik nap-nap után mind nagyobb elkeseredéssel, hogy ők teljesen tönkremennek, ha a közönség nem táncolhat. Az amerikai otthonmarad a tengerentúl, az angol megszűnt elkerülni Berlint, a hollandus, a magyar, az olasz, a francia csak szorosán üzleti dolgokban keresi fel a német metropolist, mert mit is ér az élet, ha még táncolni is tilos. Azt pedig megkövetelni, hogy a tisztas utas két-három napot töltsön Berlinben csak azért, hogy végre a negyediken kitáncolhassa magát, mégsem járja. Ugy tetszik, a porosz rendőrmíniszter is belátta, hogy itt tenni kell valamit. A zárórát ugyan nem hosszabbította meg, egy órákor a berlini polgárnak az ügyben a helye, de azt megengedte, hogy a hölgyek, meg az urak, ha úgy tetszik, minden nap táncoljanak. — Végre! Mert valóban tönkrementünk volna, ha ezt a boldogságot tovább is megtagadják tőlünk. Tehát szabad a tánc. A plakátok mind csak ezt hirdetik. Minden talpalattnyi helyet lefoglaltak a jókedv számára. Berlin összes zenészei egyszerre szerződést kaptak. A hölgyek sietnek utolsó pfenningjüket is a divat oltára helyezni, hisz az új szezon nem lehet régi ruhákban megkezdni. Forog a pénz és csak azért, mert szabad immár, mint állítólag a régi jó időkben, délután öttől éjjeli egy óráig — bálba járni. Igen ám, mondják a férfiak, a régi jó időkben a társaság hölgyei nem is gondoltak arra, hogy hétköznapiokon délután, meg este táncoljanak. Akkor még valóban bálókba jártak az emberek. Akkor még nem volt szokás a szállók halljaiban ülni, öbörái teaköz szórakozni és férjet, gyermekeket, házi tüzhelyt, gondot és bajt feledve — táncolni és újra táncolni. Szegény férfiak, nekik valóban igazuk van. Már csak azért is, mert a pénztárcájuk nem lett duzzadtabb, a bevételük nem lett több, tehát táncos kedvük sem növekedett az egekbe. De amikor a miniszter megengedte! És még azt mondják, hogy a kormányok csak az adó címén rövidítik meg az ember jövedelmét. Nem, amint látszik, a tánc is jó arra. A jó kedv ápolása a hatóság nemes kötelessége lett.

Valóban csodás időköt élünk. Berlin népe például most — Potsdamba szalad. Ott valósággal megostromolják a bíróság házát. Egy szép grófnő perét tárgyalják, aki állítólag — lopott. De ez nem érdekes. A nevezetes az, hogy ez

a szép asszony a potsdami társaság egy tagja volt, aki megfordult mindenfelé, ahol II. Vilmos második rezidenciájában — politikát csináltak. És még érdekesebb, hogy a grófnő megpróbálta az egész világot elbolondítani. Még kevés büns volt a világon, aki úgy értette volna a módját, mint lehet a saját maga tragikus esetéből — komédiát formálni. Belekeverte különös bűnügyébe a katolikus papot, akinek meggyónt, csak úgy, mint a református papot, a kihez névtelen levélben, mint egy haldokló asszony, megírta, hogy hol és merre rejtette el a lopott tárgyak egy részét. Persze az értelmelenek. De belekeverte a férjét is, aki, hogy megszabaduljon a botrányoktól, fegyvert emelt maga ellen. A véletlen, vagy a balsors azonban megmentette. Bucsulevelében azt írta, hogy a felesége kergette halálba. Ez csak olyan bucsulevél, mondja mosolyogva a grófnő, az emberek olyankor mindig más színben látják a világot, mint amikor az élet kedv még nem vészett ki szívből. Amióta csak az ügyesség foglalkozni kezdett a grófnő dolgával, minden nap történt valami szenzáció Potsdamban, ami végre arra kényszerítette a bíróságot, hogy Bothmer grófnőt elegáns lakásából a börtön falai közé zárassa. De ott sem volt nyugta. Ott is parancsolni próbált, lármát csapott, ha kívánságait nem teljesítették és kiereszkolta, hogy a tárgyaláson mint valami delnő jelenhetett meg, díszesen kiöltözve, gyönyörűen fésülve, nyakán, karján, füleiben, ujjain ékszerekkel, mintha csak azt akarná mondani, ime, nézzetek meg, valóban úgy festek-e, mint valaki, akinek szüksége van mások pénzére? Persze, hogy ezt az asszonyt látni kell mindenáron, az emberek ütköznek egymást, hogy a tárgyalóterembe juthassanak, a grófnő valóságos élő sorfalak között harad el, ha a börtönőr celiájából fölkíséri, büszkén, szinte diadalittasan lépdel szabad emberek között egy szegény, büns asszony.

Egy másik asszonyt fest Lengyel Menyhért Antoniájában. És ezt a másik asszonyt Fedák Sári jól játssa. A híre Bécsből már rég Berlinbe jött és ügyes kezek gondoskodtak róla, hogy Fedák Sári fellépte Berlinben valóban nagy színházi esemény legyen. Én nem akarom sem az Antoniát, sem Fedák Sárít felfedezni. Az Antonia nem magyar darab, ha Lengyel Menyhért is írta és a német Fedák Sári ha szépen is énekl a magyar dalokat, inkább egy kedves, tréfás, mulató bécsi asszonyt játszik, mint egy telivér magyar asszonyt. Fedák Sári különben magyar asszony, magyar színésznő és igaza van, hogy Berlinben ünnepeletni kívánja magát. Igen ám, de Berlin ma szegény város, az emberek inkább táncolni járnak, a művészetnek csak aiamizna jut. Mégis az első ház telve volt egyszerű néppel, a gép-ocsik szinte elzárták minden közlekedés elől a Berliner Theater környékét, urak és hölgyek esti

öltözeteket hordtak, ékszerek csillogtak, előkelő illat áradt szét, nem... Ilyen kiváló, ingyenes

közönséget még nem látott Berlin, Csupa meghívott vendég volt. (W.)

Arverést tüztek ki Fekete Mihály ellen

Arad város vezetősége behatja a színházgató tartozását. — Sugár Teri bundái dobra kerülnek a város háza előtt.

(Saját tudósítónktól.) Ha az utolsó órában nem érkezik váratlan segítség, akkor szerdán délelőtt megszólal a dob a városháza előtt és elárverezik Fekete Mihály színházgatót, illetve feleségének, Sugár Terinek butorait és bundáit. A licitáló maga Arad városa lesz, amelynek — mint ismeretes — Fekete Mihály adósa maradt a színházbérről. Ötvenkétezer lei volt ez a tartozás, amelynek biztosítására a város lefoglaltatta Fekete Mihály magánlakásán levő butorokat és egyéb holmit. A lefoglalt dolgok között van egy fekete zongora, egy ebédlő-berendezés, két kanapé, két párna, szőnyegek, valamint három női bunda is. A lefoglalt

holmik ugyan legnagyobb részben Fekete Mihály feleségének a dolgai, de mivel ezért a tartozásért Sugár Teri is jótállt, a foglalás jogérvényes. Az elmúlt napokban huszezer lejt ugyan kilizetett Fekete a városnak, de a megmaradt 32.000 lei a mai napig nem folyt be a város pénztárába és így a város vezetősége úgy határozott, hogy a holnapra kitűzött árverést megtartja. A licitációra már meg is történtek az előkészületek. A lefoglalt butorokat, bundákat és egyéb holmikakat szerdán délelőtt félhordják a városháza elé és ha az utolsó percben nem egyenlíti ki Fekete Mihály a tartozást, úgy megperdül a dob a fekete zongora, meg a két kanapé és a három női bunda fölött.

Válságban a bécsi kampóskeresztesek pártja

A „Deutsche Arbeiterpresse“ a budapesti „A Nép“ sorsára jut. — Hónapok óta nincsen pénz a nyomda, a munkatársak és a pártalkalmazottak fizetésére. — A pártvezérek menekülnek a felelősségre vonás elől.

(Bécs, nov. 10.) Az ősszel oly hangos kampóskeresztesek pártja súlyos válságba került. Kifogyott a német, illetve porosz és bajor fajvédők által a bécsi kampóskeresztesek rendelkezésére bocsátott pénz és ma a párt és lapja körülbelül hasonló helyzetben van, mint a budapesti fajvédők néhai organuma, „A Nép“ közvetlenül megszűnése előtt. A kampóskeresztesek vezérei sorban visszavonulnak a mozgalom éléről, mivel félnek a felelősségre vonástól. A párt titkársága már hetek óta felhívással ostromolja a tagokat, hogy siessenek a párt segítségére és adakozzanak a „szanálási alap“ javára. A felhívások azonban nem járnak eredménnyel és a párt helyzetét súlyosbítja az is, hogy az egyes helyi szervezetek elnökei és titkárai már évek óta nem utalták át a tagdíjakat a központi pénztárnak, hanem megtartották és elköltötték. Amíg nem fogyott el a német birodalmi fajvédők által küldött összeg, addig a párttagsági díjak nem játszottak szerepet, sőt a párt rendes napidíjat adott a „lelkés“ hívelemek, hogy vegyenek részt az uccal zavargásokban és árulják lapjaikat; főként a „Deutsche Arbeiterpresse“-t. Mióta elfogyott a pénz, megszűntek a zavargások és az „önkéntes“ rikkancsok eltűntek az uccákról. A párttitkárság alkalmazottai, a „Deutsche Arbeiterpresse“ szerkesztőségének és kiadóhivatalának tagjai már hónapok óta nem kapnak fizetést. A vezérek egyik hétről a másikra biztatják a pénzüket követelő alkalmazottakat, ezek azonban már nem hajlandók tovább várni, sztrájkkal és botrányal fenyegetőznek. Valószínű, hogy a „Deutsche Arbeiterpresse“ rövidesen kénytelen lesz megjelenését beszüntetni, még pedig teljesen azonos körülmények között, mint néhány hét előtt a budapesti „A Nép“. A nyomda, amelyen a kampóskeresztesek lap-

jának már több mint egy fél millió adóssága van, egyik hétről a másikra fenyegetődik avval, hogy nem fogja többé készíteni és kinyomni a lapot. Mivel teljesen kizártnak tekinthető, hogy a párt akár csak egy töredékét is megfizethesse a nyomdászamlának, a megszűnés elkerülhetetlen.

Elszakai rablótámadás Aradon

(Saját tudósítónktól.) Bogyu Vladin aradi kertész jelentést tett a rendőrségnek, hogy az éjjel három ismeretlen egyén hatolt be a Strada Ghica Voda (volt Vadász-kürt-u.) 6. számú házába, akik hivatalos közegeknek adták ki magukat és fegyver után kutattak. Feldúlták az egész lakást s miután nem találtak semmit, veréssel fenyegették meg Bogyut, ha nem adja elő az elrejtett fegyvert. Bogyu tagadta, hogy fegyver volna a birtokában, mire az állítólagos hatósági emberek pénzt követeltek a megszeppent bolgár kertésztől, aki félelmében előszedte megtakarított 12.000 lejt kitevő készpénzt és a betörőknek átadta. A betörők távozása után Bogyu a rendőrségre szaladt, ahol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és széleskörű nyomozást indítottak a magukat hatósági személyeknek kiadó ismeretlen egyének ellen.

STANBATAI MŰVÉSEI

Az elhunyt komponista muzikája. Budapestről táviratozzák: A Fővárosi Operettszínház legközelebbi ujdonsága a „Miami“ című operett lesz, amelynek zenéjét Jacobi Viktor, az Amerikában elhunyt kiváló magyar komponista hátrahagyott műveiből állították össze. Az operett női főszerepét Petrás Sári fogja játszani, aki hosszú távollét után ebben a szerepben tér vissza a magyar színpadra.

H I R E K.

— **Elmaradt a szenátus ülése.** Bucurestiből jelentik: Ma kellett volna a szenátusnak ülést tartani, napirend hiány miatt azonban nem volt érdemleges ülés. A legközelebbi ülésen a legfelsőbb közigazgatási tanács felállításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalják.

— **Beleg az igazságügyminiszter.** Bucurestiből jelentik: Marzescu igazságügyminiszter sárgaságban megbetegedett.

— **Összeírják a hadikárosult tisztviselőket.** Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter felkérte a hatóságokat, hogy terjesszék fel azoknak a köztisztviselőknek neveit és igényeit, akik hadikárpótlásra jogosultak.

— **Törzstisztek áthelyezése.** Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial mai száma közli a törzstisztek áthelyezéséről szóló rendeletet.

— **Anglia trónörökösé szabadkőműves nagymester.** Londonból táviratozzák: A walesi herceget, Nagy-Britania trónörökösét a napokban az oxfordi szabadkőművespáhoj nagymesterének nevezik ki.

— **A csanádi káptalan püspöki helynöke.** Pacha Agoston apostoli kormányzó a napokban elhált Bauer György prelátnus-kanonok helyére Fiedler István apátkanonokot, a szeminarium aligazgatóját nevezte ki általános püspöki helynöké. — **Blaskovits Ferenc pápai prelátnus** a zsinati vizsgálóbizottság elnökévé és Kayser Lajos kanonokot pedig a hitványokat vizsgáló bizottság elnökévé nevezte ki az apostoli kormányzó. — **Gazsó János** 84 éves nándorhegyi plébánost, hatvan esztendősi jubileuma alkalmából az apostoli kormányzó tiszteletbeli eszperessé nevezte ki.

— **Nemzeti alap lesz Károlyi Mihály vagyonából.** Budapestről táviratozzák: Gróf Klebelsberg Kunó közoktatásügyi miniszter ma törvényjavaslatot nyújtott be a nemzetgyűlésen, amely szerint gróf Károlyi Mihály elkobzott vagyonából nemzeti közmívelődési alapot létesítenek.

— **Házasság egymillió lejes biztosíték mellett.** Budapestről jelentik: Igen érdekes házasságról beszélnek ma a magyar főváros előkelő polgári köreiből. F. H. budapesti nagykereskedő éveken át barátságot tartott fenn özvegy D. E.-nével és az éveken át tartó viszony vége az lett, hogy a kereskedő szakítani akart. Az asszony azonban bizalmasan megsúgta barátjának, hogy a szerelmenek következmenyei vannak s most már fel kell lépnie a házasságról. F. H. hallani sem akart házasságról, mire az asszony Erdélyben lakó gazdag rokonaihoz fordult, akik Budapestre utaztak és tárgyalni kezdték a kereskedővel. Végre a család ügyvédje, dr. Szóke Sándor rábirta a kereskedőt, hogy a házasságba beleegyezzen, azzal a feltétellel, hogy utána az asszony azonnal elváljék tőle. Az asszony rokonsága egymillió lejt depónált biztosítékul arra, hogy a válóper akadálytalanul fog lefolyni. Ha akadályok merülnek fel, az egymillió lejt a férjé lesz. A házasság megtörtént, azonban utána a pár nem ment a szokásos nászutra, sőt a férj balra, az asszony jobbra ment és valószínűleg az első találkozásuk a házasságkötés óta a bíróság előtt lesz, amely majd a válást mondja ki.

— **Összes üdöns.** Kerpel kvárában.

Készül Vas Sándor dr. ünneplése.

Félévszázadot töltött a jubiláló orvos Arad város egészségügyének szolgálatában.

(Saját tudósítónktól.) Arad város legöregebb orvosának megünneplésére városzerte folynak az előkészületek, mert Vas Sándor doktor jubileumát széppé, impozánssá, emlékeztetéssé akarja tenni a kiváló tudós tisztelőinek nagy tömege. Vas dokornak egész élete, nemes pályája, minden munkássága ehhez a városhoz fűződik. Bár Kecskeméten született, de azért ez a város a 6. mert tudásának minden gazdagságát, szíve melegségének egész szeretetét a városnak szentelte. Csak addig nem élt Aradon, amíg pályájára készült. A kecskeméti református gimnáziumban tette le az érettségét, aztán a budapesti tudományegyetemre ment, ahol 1872-ben avatták orvosdoktorrá. A következő évben Münchenbe ment, ahol sebészeti és közegészségi előadásokat hallgatott. Innen hívta meg Vas doktori Arad városra az itt akkor uralkodó kolera miatt föllélt járványkórház vezetésére. A járvány elmúltáig a kórház élén állott és emberfölötti munkát végzett. Ugyanabban az esztendőben a budapesti egyetemen sebészdoktori és szülész-mesteri diplomát nyert, majd a bécsi egyetemre ment, hogy sebészeti ismereteit gyarapítsa. Két évig a budapesti sebészeti klinikán tanársegéd volt a legüresebb sebész-tanárok mellett, közben végig látogatta a prágai, lipcsei és drezdai egyetemi

kórházakat, valamint tanulmányozta a magyarországi és csehországi gyógyfürdőket. 1876-ban a mütői oklevelet is elnyerte és akkor nagyobb külföldi tanulmányutra ment: végigjárta Németország, Franciaország, Anglia és Skótszág nagyobb egyetemi városait. Mikor pedig külföldről visszatért, végleg Aradon telepedett meg, ahol a Darányi-féle nagyhirű kórház mütőfőorvosa lett. Ott dolgozott a kórház megszűnéséig, majd rendelőt nyitott s magánprakszist kezdett, amely a legvirágzóbbak közé tartozott Aradon. Félévszázad alatt csaknem minden aradi családban volt betege és hatalmas tudásáért, lelkiismeretességéért, páratlan jószágért mindenütt szerették, becsülték.

Vas Sándor doktor, aki egész életében nagyon sokat tanult, számtalán munkát végzett az orvosi szakirodalomban is. Önálló művei jelentek meg, de úgy a magyar, mint a német orvosi lapoknak is állandó munkatársa volt. Amikor Vas Sándor doktor életéről írunk, meg kell emlékezni arról, hogy mindig példás családapa volt és hogy fia híres zongoraművész. A fiatal Vas Sándor egész Európában nagy sikereket mellet tartotta koncertjeit, most pedig tanára és karnagya egy amerikai nagy konzervatóriumnak.

— **Tolvaj szolgál.** Stern József aradi kereskedő az aradi államrendőrségen feljelentést tett szolgálja, Carabás János ellen, aki üzletéből 5 kiló piros paprikát lopott. A detektívek az állomás előtt fogták el Carabást, épen mikor a lopott holmit eladásra kínálta. Letartóztatták.

— **Katasztrófa egy bordeauxi footballmérkőzésen.** Párisból táviratozzák: Bordeauxban vasárnap, amikor javában játszottak a csapatok, hirtelen orkán támadt, amely leszakította a footballpályán levő nagy tribün tetőzetét. Leirhatatlan pánik keletkezett, a több ezerre rugó tömeg a kijáratok felé tolongott és a hatalmas tolongásban több embert letiportak. Egy fiatalember életét vesztette, öt más felelővő súlyos belső sérüléseket szenvedett.

— **Jelentkezési fellívás.** Az aradi államrendőrség katonai ügyosztálya felhívja az alább felsoroltakat, hogy katonai okmányaik átvétele végett haladéktalanul jelenjenek meg a katonai ügyosztálynál. Horváth Kelemen 1887., Goró Ferenc 1896., Rónai Lajos 1895., Orasul Árpád 1893., Kádár Gábor 1892., Schiller Rezső, Weisz Zoltán Kiss Mihály és Feltauer Imre 1900., Lázár Mihály volt eszter. Pál Miklós 1901., Kohn József 1902., Dragomir Pál és Eisenbeil Márton 1903., Demorek István 1899., Bucsa János 1891. és Leitmann Jenő 1898.

— **Feltörték egy élelmiszerbódét.** Az elmúlt éjjel Grozescu Miklós csavargó feltörte Joan Mária, az aradi vasuti pályaudvarral szemben lévő élelmiszerbódét, ahonnan két kiló szalonnát, különböző élelmiszereket és egy kanna bort lopott el. A rendőrség közbejöttére Grozescu menekülést kísérelt meg, de elfogták.

— **Cuza elutazott Kolozsvárról.** Clujról jelentik: Cuza professzor ma reggel Neculcea ezredes kíséretében elutazott Clujról. Az állomáson Cuza hívei csekély számban jelentek meg, akiknek nevében Roman Valér dr. üdvözölte a távozó professzort. Rendzavarás nem történt.

— **Halálozás.** János Gyözö miniszteri tanácsos, nyug. állami jószágigazgató f. hó 9-én d. u. fél 5 órakor három heti betegeskedése után meghalt. Az elhunytban ifj. Kószonyi János, az Aradi Központi Takarékpénztár cégvezetője apósát gyászolja. Temetése 11-én d. u. 3 órakor lesz a felső temető halottas házából.

— **Uccai verekezés.** Ma előállították az aradi rendőrségre Morár Péter aradi és Oláh Géza radnai napszamosokat uccai verekezés miatt. Morár egy kapával betörte Oláh fejét. A verekedők ellen eljárást indítottak.

— **„Tornász-bál” december 12-én** az aradi Központi szálló nagytermében. A tagok felkértek, hogy a meghívandók címeit Bauer Gyula, Mánya Demeter és Reismann Pál (Orient divatüzlet) urak üzletében leadni szíveskedjenek.

— **Az iparvasút áldozata.** Borosjenőről jelentik: Tegnap délután a Tarnova felé haladó iparvasut az egyik éles kanyarulatnál kisiklott és a vonaton utazó Neamtiu György 34 éves tarnovai lakost a pályatest melletti árokba repítette. Neamtiut súlyos sérüléseivel a borosjenői kór-

SZÖVETEK,

vásznak, flanelek stb. legolesobban

STRASSER

divatruházában Arad.

háza szállították, ahol nagy kínok között ma reggel meghalt. A vizsgálat megindult.

— **Házasság.** Fényes esküvő volt vasárnap este az aradi görög keleti katedrálisban. Liceanu aradi rendőrinspektor leányát, Liceanu Ninettet vezette oltárhoz dr. Cuciu Aurel aradi ügyvéd, volt turnuseverini törvénytudós bíró. A násznagy tisztelet Balasie Sándor aradi ügyvéd és felesége töltötték be. Az egyházi szertartás után 50 terítékes banket volt a Központi különtermében, amelyen számos toaszt hangozott el.

— **Nyomtalanul eltűnt egy magyar tábornok.** Budapestről jelentik: Tegnap éjjel a budapesti főkapitányságon Rainprecht Sándor nyugalmazott tábornok felesége azt a bejelentést tette, hogy férje pénteken reggel nyomtalanul eltűnt a Mária Terézia laktanyában levő lakásukról. Az uriaszony eimondotta, hogy a férje íróasztalán feltűnő helyen a Nyukosz évkönyvét találta kinyitva, épen azon a helyen, ahol a nyugdíjas katonatiszt elhalálozása esetén a feleséget illető nyugdíjra vonatkozó szabályzatok olvashatók. Ezenfelül nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy a tábornok egyik revolvere hiányzik. Az ismerősök legutóljára a Duna partján látták a tábornokot, ahol magánosan sétált. A főkapitányságról nyomban felhívták az összes kórházakat, de sehol sem tudták róla.

— **Tomescu rablóvezér a brassói havasokban.** Brasovból jelentik: A brasovi csendőrséggel többen tudatták, hogy a forarasi hegyek között egy embert láttak bujdosni, aki feltűnően hasonlít Tomescuhoz, akinek legutóbb is sikerült az elfogatására kiküldött csendőrszázalaj gyűrűjéből kiszabadulni. A brassói csendőrpáncsnokság minden intézkedést megtett a bandavezér elfogatására.

„SEMBRIT” valódi angol kelmék

nagy választékban

FRATII LENGYEL

divatruházban Arad, Bulv. Reg. Maria 22

— **Beomlott egy ház Aradon.** Az őszi esőzések miatt ma reggel Aradon, a Str. Dr. Ratiu (v. Sarlot Domokos-u.) 2. számú ház tetőzete beomlott. A lakókat kilakoltatták, szerencsétlenség nem történt.

Női felöltők
logjobban és logolosobbán
PLESZ

női divatruházban kaphatók. Arad, a színház közelében, a Ratiu utcán szemben. Versenyképességéről győzőleg meggyőző bizonyítékul nézzék. 8023

Az aradi Apollóban ma, szerdától

Ossi Oswaldával

a főszerepben

NINICHE

Attrakcios vigjáték.

Az előadások 6, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— Aradi táblabíró könyve. Most jelent meg a könyvpiacra a törvény-szék és ítélőtábla előtti peres eljárás gyorsítását véző törvény magyar fordítása, mely Széll Lajos dr. aradi táblabíró kitűnő munkája. A Réthy-nyomda kiadásában megjelent csinos kiállítású füzetben, a fordító a régi perrendtartás módosítására és az új peres eljárási szabályok miként alkalmazására is bő magyarázatokkal szolgál. A füzetet a Sándor hírlap-irodában lehet kapni ötven lejtért.

— A Hellas műsoros táncestélye. A Hellas Sport Clubnak november 14-én, szombaton rendezendő műsoros táncestélyét nagy érdeklődés előzi meg, mert ez az egyesület hozzá szoktatta a közönséget ahhoz, hogy bármire vállalkozik, a közönségnek kitűnő élvezetet nyújt. Az estély piknikszerűen lesz megrendezve. Egy buffet fog a közönség rendelkezésére állani, ahol a táncnál megéhezett fiatalok és a beszélgetésnél megszomjazott gardedámok, papák és mamák erősíthetik magukat. A táncot egy magas színvonalú műsor előzi meg, aminek célja a művelésen kívül az, hogy a kedélyeket felvidítsa. A programban csupa elsőrendű szereplők vannak. A hírneves, közkeletű Z. Várady Margit énekművésznő és a sikereiben gazdag, kiváló Weiss Kornélia énekelnek; a közismert, nagyképességű urhölgyek: Hanauer Istvánné, Nasta Lucia, Schwarzbacher Lili és Stern Magda zongoráznak; a renakivül tehetséges, graciosus urhölgyek: Dénes Böske, Gellért Melinda, Szömörkényi Mária és Weichelt Paula klasszikus táncokat fognak bemutatni. Az estély szombaton este fél 9 órakor kezdődik az aradi Fehér Kereszt nagytermében.

— A Képes Ujság első száma valószínűleg meglepetésnek készül. Ugy aktuális illusztrációi, mint változatos, nagyszerű szövegtartalma, a legkiválóbb írók és újságírók szerkesztésében megjelenő színházi, zene, művészet, irodalom, sport, mozi, divat, rejtvény, stb. rovatai előreláthatólag hamarosan meghódítják az olvasóközönséget.

MOZI.

xx „Nimiche“, szenzációs filmbemutató az aradi Apollóban. Ma szerdán mutatja be az aradi Apolló mozgószínház a „Nimiche“ című sok kacagást ígérő vígjátékot, amelynek minden egyes jelenete, minden fordulata egy-egy humoros epizódon fordul meg. A főszerepet Ossi Oswald játsza, kinek rutinizott humora teljes garancia a nagy sikerre. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Hat szerelmes nap“ ma utoljára az aradi Urániában. Nagy siker mellett vetítette az aradi Uránia mozgószínház „A hat szerelmes nap“ című kalandos életképet, amely Glyn Elinor nagyszerű regénye után készült. A főszerepeket Conrad Nagel és Aileen Pringle alakítják sok nagyvonalúsággal és ötlettel. Az előadások fél 5, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

Uniformizálják az erdélyi színházakat.

Az eltiltott és az engedélyezett színpadi egyenruhák. Szigorú vizsgálat alá veszik a színházak ruha- és könyvtárait.

(Saját tudósítónktól.) Ma rendelet érkezett Aradra a művészetügyi minisztertől, amely hangsúlyozottan elrendeli, hogy színelőadások kizárólag csak a miniszter, illetve a színeszeti felügyelő által adott engedélyek alapján tarthatók meg. Egyben a színházi műsordarabok és a ruhátár felülvizsgálását is elrendeli a miniszterium és pedig olyanformán, hogy a nem engedélyezett darabok még a színház könyvtárában sem maradhatnak meg, az uniformisokat kivánó darabokra vo-

natkozólag pedig úgy intézkedik a rendelet, hogy az összes erdélyi színházakban csakis egyforma egyenruhákat engedélyez, a régi huszár- és ulánus öltözékek használatát pedig megtiltja. Ez a miniszteri rendelkezés a műkedvelői előadásokra is vonatkozik. A rendelet a színeszeti felügyelőségeket hatalmazza fel a színházi ruha- és könyvtár felülvizsgálásával, illetve kicselezésével s ugyancsak a felügyelőségek állapítják meg, hogy az új, minden színházban használandó egyenruha milyen alakban készíthető el.

Határt igazít a szeszélyes Tisza.

A Tisza-folyó nagyobb hatalom a békeszerződésnél is. — Derüre-borura megpáltoztatja a román—csehszlovák határt.

(Saját tudósítónktól.) A kanyargó Tiszát Máramarosban jó darabon megtették határvonalnak Románia és Csehszlovákia közt. Nagyon unalmas foglalkozás volt ez a Tiszánál és elhatározta, hogy csinál egy kis határkiigazítást. Tavaly megtette a Tisza azt, hogy a jobb partján levő földből, amely Csehszlovákiáé, leszakított egy darabot, mintegy öt holdat s odacsapta a balpartjához és gyarapította vele Románia területét. Azonban ugyilátszik, megbánta, hogy beleavatkozott a két szomszédos állam integritásának ügyébe és ez idén Romániától elsodort földdel kárpótolta a csehszlovák köztársaságot az elmúlt évi fosztásért.

Ezzel helyre volt állítva a status quo ante. A Tisza azonban mégse fért a bőrébe, azaz a medrébe és elhatározta, hogy egy kis galibát csinál. Hadd legyen diplomáciai konfliktus. A hatalmas híd alatt, amely a csehszlovák Aknaszlatinát és a román Máramaroszigetet köti össze, jókora szigetet teremtett. Iszapot, földet, kavicsot halmozott össze és kész volt a sziget. A senki szigete. A román grancsárok kimondották, hogy az új sziget román terület, Aknaszlatina csehszlovák városi tanácsa azonban ezzel szemben Csehszlovákiának vindikálta a szigetet és elhatározta, hogy azt személtérakodó telepnek használja fel. Hogy a birtokbavételt kézzelfoghatóan dokumentálja, mindjárt át is küldött a szigetre két fuvar szemetet.

Ámde a román határőrök nem tréfáltak, a kocsikat befoglalták, a fuvarosokat Máramaroszigetre kísérték. Ott aztán a törvényszéki fejenként kétezer lejre ítélte őket tiltott határátlépésért. Aknaszlatina ebbe nem nyugszik bele és Benes külügyminiszterhez fordult ebben az ügyben. Ki tudja, meddig tart a diplomáciai bonyodalom? Lehet, hogy bizottság száll ki majd a helyszínére. Akkorára

azonban a szeszélyes Tisza esetleg egyszerűen olyan gyorsan eltűntetheti a szigetet, ahogy felépítette. Mit csinálnak aztán a sok teleirt aktával? Bedobhatják a Tiszába.

Aradi uriaszony a meglámadott triezsti kastélyban.

Pettorelli-Lalatte grófék jelenleg Rómában tartózkodnak. — Egy aradi nagykereskedő neje megnyugtató táviratot küldött ma Aradra.

(Saját tudósítónktól.) Részletesen írtunk azokról a zavargásokról, amelyeket a fascisták rendeztek a Mussolini miniszterelnök ellen tervezett merénylet teleplezése alkalmával egész Olaszországban s megírtuk, hogy Trieszt is nagy zavargások színhelye volt és számos horvát és szlovén vezetőember magánlakását, a lakók szerkesztőségét, de előkelő olasz polgárok lakásait is megtámadták a fascisták. Így többek között megtámadták Pettorelli-Lalatte gróf villáját is s a pompás épületben nagy pusztításokat végeztek. Pettorelli-Lalatte grófot, mint jeleztilk, igen jól ismerik Aradon. Nehány esztendővel ezelőtt még Finci Cezárnak hívták, olasz királyi ezredes, Freud Fülöp aradi nagykereskedő veje. Pettorelli-Lalatte grófnak, — mint illetékes helyen közölték velünk — Triesztben gyönyörű kétemeletes palotája van, amely a város külső periferiáján elhúzódó egyik villasoron épült. A pompásan berendezett palotát csak Fincicék lakják, akik a támadás idején is jelenleg is Rómában tartózkodnak s így a család távirati megkeresésére nem is válaszolhattak eddig. Ellenben távirat érkezett ma Aradra a grófék jelenlegi aradi vendégétől, Kardos Jenő aradi terménynagykereskedő feleségétől, aki szűkszavú értesítésben mindössze ennyit mond:

„Minden rendben van. Csütörtökön hazajövünk.“ Ebből a táviratból arra következtetnek, hogy a támadás során súlyosabb rongálás nem érthette sem a palotát, sem berendezését. Kardosné a támadás idején is a triezsti palotában tartózkodott, amelyben ekkor a vendégeken kívül csak a személyzet volt odahaza s a grófi család is csak jóval később értesült Rómában a villa ellen intézett fascista-támadásról.

Egy ur — két példányban.

‘Egy aradi kereskedő találkozott — önmagával.

(Saját tudósítónktól.) M. I. aradi kereskedő jovirális, jókedélyű ember, akivel azonban néhány nap óta aggasztóan furcsa dolgok történnek. Az uccán ismeretlen emberek köszöntik, szép hölgyek barátságosan, ismerősen mosolyognak rá, egy vasuti tisztviselő fegyelmi ügyében kér tőle jóindulatu pártfogást, a kávéházban román lapokat tesz elé a pincér, egy dultarcu nő heves szemrehányással illette, amiért nem jelent meg tegnap a randevun és még sok ilyen érthetetlen incidens nyugtalanítja.

Tegnap aztán megoldódott a rejtély. A kereskedő fényes délelben, a korzó hullámszásában találkozott — önmagával. Egy ur jött vele szemben az uccán, aki mintha tikorképe volna, annyira hasonlított reá. Ugyanaz az arc, alak, hasonló járás, ruházat, sőt még a nyakkendője is párja volt az övének. A két ur megrökönyödve nézett egymásra és mindjárt ott az uccán összeismerkedtek. Kiderült, hogy a kereskedő másodpéldánya egy bucuresti-i ur, vasuti felügyelő, aki néhány nap óta hivatalos ügyben Aradon tartózkodik. Elmesélte, hogy vele még bolondabb dolgok történtek, amelyeket eddig nem tudott megérteni.

Megtörtént például, hogy az egyik aradi vállalatnál, ahol dolgozott, formálisan kitessekkelték és csak hosszas magyarázás után derült ki, hogy összetévesztették valakivel, aki régi haragosa a vállalat egyik vezetőtisztviselőjének. Más esetben egy nagyon csinos hölgy fogta karon és kedvesen csevegett vele — magyarul. A hölgy hasonmásának felesége volt. Nem tudta felfogni, miért szólítják meg lépten-nyomon és miért beszél vele mindenki magyarul Aradon, ahol még sohasem járt.

Mulatságos és kellemetlen kalandok egész sorozatát mondták el egymásnak és rögtönzött haditanácsot tartottak a gyakran ismétlődő incidensek megszüntetése céljából. A kereskedő végre azt indítványozta, hogy naponta több órát töltsenek együtt és mutatkozzanak egymással a nagy nyilvánosság előtt. Tegnap óta aztán a két urat gyakran látják együtt és mindenki utánuk fordul az uccán.

— Nini, M. ur — két példányban . . .

A legjobb aradi szakács és a legjobb temesvári szakácsnő a temesvári

KORONA

szálló éttermében főz. Elsőrangú konyha. Kitűnő fajborok. Szalon zene.

KÖZGAZDASÁG.

Kijavítják az elromlott telefonokat.

(Saját tudósítónktól.) Régi panasza az aradi telefon-előfizetőknek többek között az is, hogy ha valahol elromlik a telefon, úgy hosszú ideig kell várni, míg a posta kiküldi szerelőjét javításra. Ezen a bajon igyekeznek segíteni a Siatul Negotorec aradi csoportja és sikerült is a postaigazgatóság határozott ígérését megnyernie arra nézve, hogy a Siatul által bejelentett hibás telefon-állomások 24 óra alatt feltétlenül kijavíttatnak. A Siatul tehát felhívja tagjait, hogy akinek telefonja elromlik, az haladéktalanul jelentse azt az Egvesület titkárnál. (Seracu János, Iparkamara.)

A most egy-két héten belül esetleg süröbben előforduló telefonzavaroknak az az oka, hogy a város több helyén cserélik a drótokat.

Zürichben 2.45, Párisban 11.90 a lej.

A francia frank tovább esik Zürichben és ma már az utóbbi időben ugyancsak eső tendenciát mutató olasz lira árfolyama alatt jegyezték. Hetek óta lassan, de folytonosan esik a francia frank és ha ebben az iramban folytatja lefelé irányuló karrierjét, akkor hamarosan parin fog állani a cseh koronával, sőt még azt is elérheti, hogy a cseh koronát följötte fogják jegyezni. Feltűnő ez a körülmény, mert a többi, szintén ingadozó valuták csak jelentéktelen pontnyereséget veszítettek a legutóbbi hetekben, sőt a legtöbb esetben visszahódították elvesztett pontjaikat.

HELYI VALUTAÁRAK. (November 10.) **Áru:** Dollár 214, angol font 1035, cseh korona 6.30, francia frank 8.60, lira 8.40, dinár 3.78, schilling 30, márka 50, magyar korona 338, svájci frank 41. **Pénz:** Dollár 212.50, angol font 1028, cseh korona 6.20, francia frank 8.40, lira 8.25, dinár 3.68, schilling 29.50, márka 49.50, magyar korona 330, svájci frank 40.50. **Kifizetések:** Newyork 215, London 1045, Prága 6.39, Páris 8.70, Milánó 8.60, Zágráb 3.84, Bécs 30.35, Amsterdam 86.40.

Berlin 51.40, Budapest 327, Zürich 41.50.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (November 10.) Berlin 123.56, Amsterdam 208.80, Newyork 518.87.50, London 2515, Páris 20.56, Milánó 20.53.50, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072.70, Belgrád 9.20, **Bucuresti** 2.45, Varsó 0.00086, Bécs 0.0073.12.50.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (November 10.) Berlin 123.50, Amsterdam 208.85, Newyork 518.87.50, London 2514.80, Páris 20.65, Milánó 20.67.50, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072.70, Belgrád 9.20, **Bucuresti** 2.45, Varsó 0.00086, Bécs 0.0073.12.50.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (November 10.) **Kifizetések:** Páris 8.50, London 1033, Newyork 212.50, Milánó 8.48, Zürich 41, Bécs 30.10, Prága 6.30. **Valuták:** Napoleon 790, aranymárka 50, leva 1.55, török lira 1.22, angol font 1025, francia frank 8.70, svájci frank 40, lira 8.50, drachma 2.85, dinár 3.69, dollár 210.75, lengyel márka 33, osztrák korona 29.50, magyar korona 29, szokol 6.20.

Alaptőkeemelések. A speciális gazdasági bizottság az alábbi cégek tőkeemelése iránt beadott kérelmét hagyta jóvá és engedélyezte az illető vállalatok tőkeemelését: Arad-

környéki Erdőkitermelő Rt. Arad, Első Román Ernyőgyár Rt. Timisoara, „Nadlacana“ takaré- és hitelintézet Nagylak, „Olória“ bank Rt. Lipova.

Tizmillióes valuta-per tárgyalása Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Tegnap egy monstre valuta-per tárgyalását kezdte meg egy döntőbíró-ság, amelynek elnöke dr. Weisz Fülöp, tagjai dr. Dittler zürichi Forgató és Sanielevici, a bucuresti Fortuna-bank igazgatója. A per egy tizmillióes valutadifferencia miatt folyik, amelyet a zürichi Schweizer Bankverein indított a bucuresti Schuller-bankház ellen. A per tárgyalása több napig fog tartani.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

HAT SZERELMES NAP

GLIN ELINOR

hires regénye ma utoljára

az aradi Urániában.

NYILTÉR.

Uj üzlet! Uj üzlet! MEGNYILT

Merkler Sándor

kötött-szövött rövidaru üzlete Arad, Str. Mojanu (Forray-u.) 15. sz. alatt.

Női harisnyák, kezyük, reform nadrágok, férfi zoknik, schállak, kötött mellények, trikók, szabókellékek **legolcsóbb bevásárlási forrása.** 15206

Üzletáthelyezés.

Értesítem a né. & közönséget, hogy **férfi szabó üzletemet** a Piata Avram Iancu 17. sz. alól Arad, Str. Alexandri (Salacz-u.) 5. szám alá **helyeztem át.** **Niculescu Mihály.**

Belvárosban

3 szobás lakások azonnal elfoglalhatók.

Belvárosban

magános ur részére külön bejárattal 1 szoba és előszoba lelépés nélkül azonnal kiadó. Kizárólagos megbízott: **Lazarovitz-Iroda Arad Str. Eminescu**

Az előkelő világ zenéje

a valódi angol gramophone. A fenti védjeggyel vételkényszer nélkül meghallgatható

KATZKY-nál

Temesvár, Mercy-uca 10. Móra tánc és művészeti központ nagy válogatásában. 386

Maculatura papír 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

TEÁSKANNA

arany, piros, kék, fekete, vagy barna bármelyikében biztatsz, ha sulyt fektetsz zamatra.

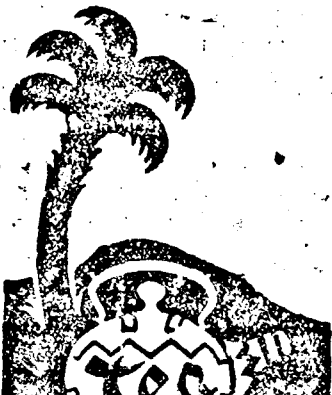
TEÁSKANNA

arany

legfinomabb és legolcsóbb

"Fursalor" keverék

egyedülálló ízű, különösen a férfiak számára ajánlott. A legfinomabb illatú, legolcsóbb teakészítmény, melyet a legújabb eljárásokkal készítettünk.

TEÁSKANNA

piros

tartalommal és igen zamatos legfinomabb aradusi tiszta

Indo-Ceylon

teakészítmény, erősebb feloldással készült, enyhébb feloldással érhető igen ajánlott.

TEÁSKANNA

kék

hölgyek kedvence

illatos nem igazán, ugyanakkor

erős keverék

különösen alkalmas

samovaron

való készítéshez, melyet a legújabb eljárásokkal készítettünk.

TEÁSKANNA

fekete

a férfiak kedvence

erős zamatos

az angol ízletnek megfelelő,

különösen alkalmas tejfel,

dagg tejszínnel reggeli teának.

TEÁSKANNA

barna

zamatos és kellemes

Családi

teakészítmény

alkalmas teakészítmény, melyet a legújabb eljárásokkal készítettünk.

Férfi öltönyök, raglánok, télikabátok és felöltők legszebb kivitelben

Gheorghe MARİȚA Györgynél
Képzőművész Arad, Str. Braşianu 13.

MARİȚA Györgynél
(Wetzler-u.), a főpostával szemben.

Valódi angol szövetek raktaron

Utlevélvizumozás
Mesbizások

Olasz! Gyors! Pontos!

Naponta futárindítás!

PICHLER papírüzlet.

Künstler-vizum iroda

LÖBL hírlapiroda.

(Dácia szállóval szemben.) Arad, Bul. Reg. Maria 22. Telefon szám: 609.

Weinberger cipőüzlet

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden apróhirdetést ára hétköznap 3 lej — ban, vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadványt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket visszavet, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztatassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon úján is feladhatók, telefon szám: 181. * * * * *

Levelezés.

„ENDRE 50” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadványában. 6793

LAKÁSSAL rendelkező fiatal, elvált aszszony urlembert ismeretséget keresi, akivel a téli esték unalmát elűzné. Leveleket „Mici 12.” az Aradi Közlöny kiadványába kér. 6791

Alkalmazás.

TÖBB évi irodai gyakorlattal rendelkező tisztviselőt, ki a magyar és német nyelveket bírja és ügyes gépiró is, keres Nagy Farkas, Arad. 10290

MINDENES, ki jól főz felvétetik. Arad, Piața Catedrală (Tökölly-tér) 5., I. em. ajtó 7. 10292

HÁZMESTER kerestetik belvárosban. iparos előnyben, feleségének takarítási kell. Ajánlatokat Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodába) Arad. 10192

HENTES és mészárossegéd, ki önállóan dolgozik ajánlkozik helyben vagy vidékre. Cím az Aradi Közlöny kiadványában. 6785

IRODAI gyakorlattal perfekt gépiró, magyar, német gyorsírást bírja, érettségizett azonnali megfelelő állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadványában. 6787

IRODASZOLGÁT keresek, ki egyben a házmesteri teendőket is ellátja. Cím az Aradi Közlöny kiadványában. 6789

JOBB leányt, gyermekszerepét keresek szakkácsi mellé azonnali belépésre, ki családi bánásmódban részesülne. Cím az Aradi Közlöny kiadványában. 6788

JÓ bizonyítvánnyal mindenestől főzőt 15-ikére keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadványában. 6781

OTTHONRA egyszerűbb ruha mosást vállalkoz. Cím az Aradi Közlöny kiadványában. 6778

SUCHE deutsches Fräulein für Vormittag zu drei Jähriges Mädchen. Adresse in die Administration des Aradi Közlöny. 6793

KIFUTÓFTU ügyes felvétetik. Győrffy „Mures” irodájában Arad, Str. Unirei. 15206

IDŐSEBB jobb nő, aki jól főz, kétféle családot mindenesnek ajánlkozik. Cím Győrffy „Mures” irodájában Arad. 15206

Lakás.

VEGYE meg szobabútoraimat és lakásomba azonnal beköltözhet. Arad, Str. Ardeanului (Erdélyi-ut) 1. 6792

BELVÁROSBAN kétszobás, előszobás lakás és egy fekete ebédő berendezés 55.000 leiert eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadványában. 6801

Vétel és eladás.

NAPTÁRAK nagy választékban viszontelárusítókra olcsón Sándor hírlapirodában Arad. 1012

JÓ háziasszonyoknak nélkülözhetetlen a Földes-féle sütőpor. — Kapható Földes gyógyszerárban Arad. 6646

MINIATŰRÖK, vitrin, vitrintárgyak, szőrmeáruk, különböző komplett szobaberendezések, díszáruk, régi és új perzsaszőnyegek, rézáruk és rézművek, függönyök, kézimunkák, karnisok, férfi öltönyök, kabátok, gyermekkabát, cipők, poharak, képek, villanylámpák, gyermekkocsi, fotelok, hintaszék stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. sz. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

ÚJ állapotban levő írógép alkalmi áron eladó. Eladóknak lehet Arad, Bulevardul Regina Maria 19., a házmesternél. 6713

VASSZERKEZETŰ szőnyegszövő állvány olcsón eladó Kell és Krausz cégnél Arad. 10292

ELADÓ zöld selyemi szalagarnitúra, férfi ruhák, utazóbunda, lábzsák, butorok, nagy csillár. Cím az Aradi Közlöny kiadványában. 6779

KÜLÖNFÉLE butorok eladók Arad, Str. Cosbuc (Wesselényi) 33. sz. 6782

HASZNÁLT üres olajos fahordókat nagyobb mennyiségben vásárolók. Részletes ajánlatot kér Pollák A. Arad, Piața Catedrală 5. 6784

ANTI-K és MODERN butorokat, különböző antik tárgyakat, szőrme árukat, díszárukat, szőnyeget, fehér és ruhamentt, háztartási cikket, stb. bizonybányba veszek. Arad, Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-uca), I. em., jobb. 1000

EZÜSTÖT, ékszert, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban vesszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadványában. 600

Ingtalan.

HÁZTELKEK részletfizetésre eladók. Cím Pálmai János Ujmecelaca fűt 21. 6790

ARAD, Str. Oituz 50. számú 3 kislakásos ház, melyből 1 szoba, konyha azonnal elfoglalható 110.000 leiert eladó, 70 ezer leiel átvehető, a fennmaradó összeg 8 %-os kamattal törleszhető. 6800

Üzletok.

KISEBB vegyeskereskedés teljes berendezéssel 5 éves bérszerződéssel 18.000 leiert eladó egyszobás lakással azonnal átvehető. Boros ügynökségnél Arad, Str. Consistorului (volt Batthyány-uca) 9. szám. 6796

Fényképnagyítás
150.— lej

bármely fénykép után. 6795

BRAUN Arad, Calea Banatului 3 (Asztalos Sándor-u.)

Aradon a Str. Eminescu „VADEMBER” vendéglőben napi (Deák Ferenc-uccal) „VADEMBER” abszonsma 50 L. Friss villásreggeli kenyérral 11 Lej. — Hideg büffé.

LÉSZAY ENDRE női divatárúháza Arad Str. Braşianu, főposta mellett

ajánlja:

„Toldy” és „Elise” ajour és varrósejtem 478 szinben.
„Lord” és „Consul” gépselyem 385 szinben.
„Athos” „Tenor” és „Solidor” valódi gomblyuk sejtem.
„Sanum” gomblyuksejtem utánzat.
„Nirvana” műhímző sejtem.
„Rubens” gomblyuk sejtem.
„Chic” harisnyastoppoló sejtem, női ruhaszövet, legfinomabb flanelokkal dusan felszerelt áru. Szolid árak! 18114

ÜGYNÖKÖK

6794 férfiak és nők magas fizetéssel felvétetnek. **BRAUN** Arad, Calea Banatului 3. (Asztalos S.-ucca.)

Belvárosi

kétlakásos ház. átvehető 5 szoba, elő, fürdőszoba modern lakással, eszlingeni rollókkal, udvarban 2 szobás lakással 600.000 leiert eladó. Megbizott:

„Uranul” iroda Arad, főpostával szemben

Teljesen modern

magánház, a belváros legüribb negyedében, azonnal elfoglalható 4 szoba, elő, fürdő, cselédszobás parkettás lakással. 1 millió egyszázötvenezer leiert eladó. Fizetési feltételek: azonnal fizetendő 200.000 lei, májusban 400.000 lei, fennmaradó összeg egy év múlva fizethető 14 %-os kamattal Kizárólagos megbizott:

„Uranul”-iroda Arad, főpostával szemben

Friss oroszai kaviár

DUNAHAL

és gróf Karácsonyi-féle élő ponty kapható nagyban és kicsinyben

LUTTVAK és ECKSTEIN

halkereskedőknél Timişoara, II., Galamb-uca 23. szám

Alkalmi házeladások.

Belvárosi 6 lakásos kisebb bér- és üzletház fűszer és korcsmáuzlettel, átvehető egy 2 szobás lakással és az üzletekkel 750.000 leiert. — Külvárosi 3 szobás lakású gazdálkodásra alkalmas kertés magánház istálló és vertesóval 300.000 leiert eladó, 50.000 leiel átvehető, hátralékos összeg tetszőszerintű részletekben fizethető. — Ezekon kívül tökebefektetésre alkalmas meletes bér-, sarok- és üzletházak, valamint gazdálkodásra alkalmas magánházak, Aradon házelkek és a határban tanyás birtokok olcsón eladók. 6798

BOROS-ügynökségnél, Aradon, Strada Consistorului (volt Batthyány-u.) 9. szám.

szakképzett, jó bevezetett képviselőt

keres elsőrendű anilingyarak vezető képviselője. Ajánlatokat „Tüchtig 4283” jellegre az Aradi Közlöny kiadványába kér. 6808

Román fordításokat

pontosan, gyorsan és jutányos díjak mellett az egyedüli hatóságilag engedélyezett

„MINERVA” fordítási iroda

Arad, Strada Hortia (Széchenyi-u.) 4. sz. alatt végez.